

egyik a lakóhely szerinti tagállam, akkor ebben az esetben annak a lakóhely szerinti tagállamtól eltérő tagállamnak a társadalombiztosítási szabályai alkalmazandók, amelyben a vállalkozás vagy munkáltató bejegyzett székhelye vagy üzletviteli helye található;

- ha a személyt két vagy több olyan vállalkozás vagy munkáltató alkalmazza, amelyek közül legalább kettőnek a bejegyzett székhelye vagy üzletviteli helye a lakóhely szerinti tagállamtól eltérő tagállamokban található, akkor a lakóhely szerinti tagállam társadalombiztosítási szabályait kell alkalmazni.

3.2.1. Egyidejűleg több tagállamban végzett különböző tevékenység

Ha egy személy az egyik tagállam területén munkavállalóként, egy másik tagállam területén pedig önálló vállalkozóként tevékenykedik, a munkavégzés helye szerinti államban lesz biztosított, vagyis abban az államban, ahol munkavállalóként dolgozik.

A magyar jogszabályok értelmében³² **munkavállaló:**

- a munkaviszonyban álló személy,³³
- a szervezet tevékenységében munkaviszonyban, vállalkozási vagy megbízási jogviszonyban közreműködő szervezeti tag,³⁴
- a munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló személy,³⁵
- a társas vállalkozó, és a külföldi jog szerint annak megfelelő jogviszonyban álló személy.

3.2.2. Vállalkozás több tagállamban

A magyar jogszabályok értelmében **önálló vállalkozó:**

- a Tbj. szerinti egyéni vállalkozó,
- a biztosított mezőgazdasági őstermelő³⁶, és a külföldi jog szerint annak megfelelő személy.

A több tagállamban önálló vállalkozóként tevékenykedő személy, a lakóhely szerinti tagállam társadalombiztosítási szabályai alá tartozik, ha tevékenységének **a jelentős részét** itt végzi.

³² A Tbj. 89. §.

³³ Tbj. 6. § (1) bekezdés a) pontban meghatározott személy.

³⁴ Kivéve az iskolaszervezet nappali rendszerű oktatásban részt vevő tanuló, képzésben résztvevő személy, hallgató tagját - 25. életévének betöltéséig a tanulói, hallgatói, felnőttképzési jogviszonya szünetelésének időtartama alatt is -, a közérdekű nyugdíjas szervezet öregségi nyugdíjban vagy átmeneti bányászjáradékban részesülő tagját, a szociális szervezetben tagi munkavégzésben munkát végző tagot, a kisgyermekkel otthon lévőket szervezetének nem nagyszülőként gyermekgondozási díjban vagy gyermekgondozást segítő ellátásban részesülő, egyéb jogcímen - ide nem értve a Tbj. 6. § (1) bekezdés f) pont és a (2) bekezdés szerint - biztosított tagját.

³⁵ Tbj. 6. § (1) bekezdés g) pontjában, valamint (2) bekezdésében meghatározott személyek.

³⁶ Tbj. 6. § (1) bekezdés h) pont.

Ha nem azon tagállamoknak az egyikében van lakóhelye, amelyben a tevékenység jelentős részét végzi, akkor annak a tagállamnak a jogszabályai alá tartozik, amelyben a tevékenységeinek központi érdekeltisége³⁷ található.

4. Más tagállamban létrejött biztosítás igazolása

Nincs egységes, a Közösségen belül használatos nyomtatvány a munkavégzés-alapú biztosítás igazolására arra az esetre, ha a munkavállaló, önálló vállalkozó csak egy tagállam területén végez munkát. Ilyen esetben az ügyfél által igényelt igazolást minden tagállam a saját belső joga szerint állítja ki.

A több tagállamban párhuzamosan végzett tevékenységnél a biztosítási kötelezettség helye az **A1 jelű** nyomtatvánnyal igazolható.

Például egy Magyarországon bejegyzett kft. német állampolgárságú vezető tisztségviselője havi 600 000 forint járulékalapot képező jövedelemben részesül, a vezető tisztséget munkaviszonyban látja el.

A magyar foglalkoztató könyvelőjének átadta az A1 jelű igazolást, amely 2024. december 31-ig érvényes. Az igazolás alapján a vezető tisztségviselő kizárólag Németországban, a német szabályok szerint biztosított, ezért **Magyarországon**, mivel nincs biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonya, a Tbj. szabályai szerint járulékfizetési kötelezettség nem merülhet fel.

Az előző példa szerint, a munkáltatónak Magyarországon, a magyar jogszabályok alapján nincs járulékkötelezettsége.

A **közösségi szabályok szerint** az a munkáltató, amelynek bejegyzett székhelye vagy ügyviteli helye nem az illetékes tagállam – a példa szerint Németország – területén található, munkavállalója járulékkötelezettségét úgy teljesíti, mintha bejegyzett székhelye vagy üzletviteli helye az illetékes tagállamban lenne. Tehát a magyar vállalkozásnak Németországban a német szabályok szerint kell a munkavállalóval kapcsolatos járulékkötelezettségeket teljesíteni.

Összegezve: a társadalombiztosítási jogállást az EGT tagállamain belül a Közösségi rendelkezés határozza meg. Ha a joghatóság magyar, a járulékkötelezettséget – állampolgárságtól függetlenül – a Tbj. rendelkezései szerint kell megállapítani.

5. A biztosítás elbírálása Magyarországon

A biztosítás az alapjául szolgáló jogviszonnyal egyidejűleg, a törvény erejénél fogva jön létre. Ennek érvényesítésére a foglalkoztatót

- bejelentési,
- nyilvántartási,

³⁷ Lásd: Vhr. 14. cikk (8) bekezdés.